

Kulutõhususe ja ravikindlustuse eelarve mõju hinnang

Teenuse nimetus	Sperma või munarakkude külmutamine noortel vähihaigetel enne onkospetsiifilise ravi algust
Taotluse number	1077

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

Ettepaneku lisada tervishoiuteenuste loetellu uus teenus „Sperma või munarakkude külmutamine noortel vähihaigetel enne onkospetsiifilise ravi algust“ on esitanud Eesti Kliiniliste Onkoloogide Selts. Teenust taotletakse alla 40. aastastele vähihaigetele, kellel on tervistatav vähivastane ravi võimalik ning kellel võivad ravi tulemusel olla probleeme fertiilsuse säilitamisega. Taotluse andmetel on meestel fertiilsuse säilitamise efektiivne ja tunnustatud meetod sperma külmutamine. Antud teenuste tervishoiuteenuste loetelus ei ole. Taotluse andmetel on naistel fertiilsuse säilitamise efektiivne ja tunnustatud meetod embrüo külmutamine või viljastamata munaraku külmutamine. Tervishoiuteenuste loetelus on olemas teenus „Kehaväline viljastamine (IVF)“ (kood 2281K), mis sisaldab kõiki tegevusi kehavälisel viljastamisel kuni embrüo siirdamiseni, sh allesjäävate embrüote külmutamist koos nende säilitamisega kuni kaks kuud.

2. Teenuse hinna põhjendus

2.1. Teenuse kulude (hinna) põhjendus

Tervishoiuteenuste loetelu on olemas taotluses naistele nimetatud fertiilsuse säilitamise meetodi kohta teenus: Kehaväline viljastamine (IVF) (kood 2281K) 598,88 eurot.

Teenus on lisatud järgmiste rakendustingimustega:

- a) Koodiga 2281K tähistatud tervishoiuteenuse piirhind sisaldab kõiki tegevusi kehavälisel viljastamisel kuni embrüo siirdamiseni, välja arvatud tegevusi kehavälisel viljastamisel ettevalmistava ravi ajal. Koodiga 2281K tähistatud tervishoiuteenuse piirhind sisaldab ka allesjäävate embrüote külmutamist koos nende säilitamisega kuni kaks kuud.
- b) Haigekassa võtab koodidega 2208K ja 2281K tähistatud tervishoiuteenuste eest tasu maksmise kohustuse üle embrüo siirdamise ja kehavälise viljastamise korral kuni 40-aastaselt patsiendilt kuni kolme kehavälise viljastamise tsükli eest.

Ehk, et olemasolev teenused sobivad kasutamiseks ka taotluses toodud näidustustel naistele. Ainuke, mida tervishoiuteenuste loetelus olev teenus ei kata on embrüote külmutamise kulu, mis näiteks ühes asutuses on 0,64 senti päevas.

Tervishoiuteenuste loetelust puuduvad teenused viljastamata munaraku külmutamine ja sperma külmutamine. Nimetatud teenustega seotud tegevuste ja ressursside kohta ei ole taotluses andmeid esitatud, seega ei ole võimalik ka teenustele hindasid arvutada.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Kulude leidmine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste kuludega

Ei ole võimalik teostada, kuna kõigi taotletavate alternatiivide kohta ei ole teada nende kulud ja ei ole võimalik arvutada hinda. Samuti ei ole teada infot, kui palju on täna olemasolevat teenust (Kehaväline viljastamine (IVF)) on kasutatud taotluses soovitud juhtudel.

3.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused – täna kaasneb patsiendile kulu embrüo külmutamise korral alates 2 kuust. Ühe asutuse näitel on see 0,64 senti päevas. Näiteks eeldusel, et embrüot külmutatakse 5 aastat, on kulu patsiendile $5 \cdot 365 \cdot 0,64 = 1\,168$ eurot.

IVF teenusel on küll tervishoiuteenuste loetelu alusel patsiendile 30% omaosalus, aga nimetatud osa tasub täna patsiendi eest riik.

Hetkel on tasuline ka sperma külmutamine, mis Tartu Ülikooli Kliinikumi tasuliste teenuste hinnakirja alusel maksab 159,78 eurot.

3.3. Tulemuste hindamine ja võrdlemine alternatiivsete teenuste tulemustega

3.4. Kulutõhususe analüüsid

Kiirotsingul asjakohaseid kulutõhususe uuringuid ei leitud.

4. **Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos**

4.1. Teenuse mõju ravikindlustuse eelarvele ja võrdlus alternatiividega

Mõju ravikindlustuse eelarvele ei ole võimalik hinnata, kuna ei ole teada täpselt teenuste potentsiaalselt vajavate isikute arv. Taotlusest küll selgub, et Eestis on keskmine esmasjuhtude arv vanusevahemikus 15 -44 aastat meestel 112 ja naistel 235, aga teenust ei pruugi vajada kõik nimetatud inimesed.

IVF puhul oleks maksimaalne kulu juhul, kui teenust vajab aastas maksimaalselt 235 naist, ravikindlustuse eelarvele $235 \cdot 598,88 \cdot 0,7 = 98\,515,76$ eurot.

Eeldusel, et ravikindlustus tasuks ka sperma külmutamise eest ja seda hinnaga 159,78, lisanduks kulus summas $159,78 \cdot 112 = 17\,895,36$ eurot.

4.2. Teenuse mõju teenust osutavatele erialadele planeeritavatele rahalistele mahtudele ja seos teiste erialadega

Teenus on seotud sünnitusabi- ja günekoloogia erialaga.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise majanduslikud mõjud

Teenuse väär- ja liigkasutamist ette ei näe, kui lisada teenustele täpsustus vastavalt taotlusele: alla 40. aastastele vähihaigetele, kellel on tervistatav vähivastane ravi võimalik ning kellel võivad ravi tulemusel olla probleeme fertiilsuse säilitamisega.

4.4. Teenuse optimaalse kasutamise tagamise võimalikkus läbi kohaldamise tingimuste

Vt. eelmine

5. **Kokkuvõte**

Teenuse lisamisel loetellu tuleb esmalt kokku leppida, mis on need teenused, mis oleks vajalik lisada ehk täna loetelust puuduvad. Siis oleks vajalik koostada teenustele tegevuste kirjeldus ja kaardistada ressursid ning hinnata teenust vajavate isikute arv.

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Sperma või munarakkude külmutamine noortel vähihaigetel enne onkospetsiifilise ravi algust	
Ettepaneku esitaja	Eesti Kliiniliste Onkoloogide Selts	
Teenuse alternatiivid	puuduvad	Loetelus olemas juba teenus koodiga 2281K - IVF
Kulutõhusus	Ei saa hinnata, kuna puuduvad kõigi taotletavate teenuste kohta kulud. IVF-i kohta ei ole vajalik hinnata, kuna see on loetelus olemas ning võimalik kasutada juba ka täna.	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Ei ole täpselt teada, esmasjuhtude arv meestel keskmiselt 112 ja naistel 235 aastas	
Teenuse piirhind	Olemasoleval teenuse 598,88 eurot, sperma külmutamise ja viljastamata munarakkude külmutamise kohta taotluses kuluandmed puuduvad, seega ei ole võimalik hinda välja arvutada.	
Kohaldamise tingimused	Uute teenuste puhul, kaaluda rakendustingimuse lisamist: alla 40. aastastele vähihaigetele, kellel on tervistatav vähivastane ravi võimalik ning kellel võivad ravi tulemusel olla probleeme fertiilsuse säilitamisega.	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Lisakulu IVF-ga ei pruugi kaasneda, teiste teenuste puhul puuduvad andmed, et seda hinnata.	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Teenuse lisamiseks loetellu vajalikud esmalt täiendavad andmed taotletavate teenuste tegevuste ja ressursside kohta ning teenust vajavate isikute arvu kohta.	